

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Măcăineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: suport@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 362
din data de 24.11.2010**

Dosar nr.: 831/2008

Petiția nr.: 16249 din data de 22.12.2008

Petent: D. R

Reclamat: R V

Obiect: adresarea unor expresii jignitoare în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1.1. D. R., str.

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. R V

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Prin petiția înregistrată cu nr. 16249 din data de 22.12.2008, petentul susține că reclamatul în exercitarea atribuțiilor de serviciu a avut un comportament discriminatoriu și ca a folosit expresii jignitoare la adresa naționalității acestuia.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Prin adresa cu nr. 2063 din data de 18.02.2009 a fost citat petentul. Prin adresa nr. 2062 din data de 18.02.2009 a fost citat reclamantul. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 12.03.2009.

3.3. Prin citații, Consiliul a solicitat părților să își prezinte punctul de vedere precum și orice mijloace de probe referitor la obiectul petiției, respectiv al susținerilor.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

4.1.1. Petentul susține că lucrătorul vamal R. V. în exercitarea atribuțiilor de serviciu a avut un comportament discriminatoriu și ca a folosit expresii jignitoare la adresa naționalității acestuia.

Susținerile părții reclamate

4.2.1. Reclamatul susține că înainte de a începe controlul vamal petentul a avut un dialog pe un ton ridicat și contrar cu polițistul de frontieră, afirmând că a stat mult în vamă moldovenească și că se grabeste.

4.2.2. Reclamatul susține că în timpul controlului vamal și-a făcut datoria regulamentară conform prevederilor Codului de Conduită.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1 În fapt, prin petiția înregistrată cu nr. 16249 din data de 22.12.2008, Colegiul Director reține că reclamatul în exercitarea atribuțiilor de serviciu ar fi avut un comportament discriminatoriu folosind expresii jignitoare la adresa naționalității petentului.

În drept, Colegiul Director reține următoarele:

5.2.1. **Constituția României**, prin art. 16 alin. 1 garantează dreptul la egalitate: „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări”. Potrivit **Constituției României**, art. 20 alin 1, „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

5.2.2. **Convenția Europeană a Drepturilor Omului**, art 14 prevede: „Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională și socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație”.

5.2.3. **Protocolul nr. 12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului**, art 1 prevede interzicerea generală a discriminării:

„Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație.”

5.2.4. **Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare** (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), republicată, la art. 2 alin. 1 stabilește: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință”.

pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice."

5.2.5. Conform art 2, alin. (4) din **O.G. nr. 137/2000**, republicată: „Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale."

5.2.6 Dreptul la demnitate este garantat prin art. 15 al **O.G. nr. 137/2000**, republicată: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia."

5.2.7. În analiza faptelor de discriminare, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că, **discriminarea presupune tratarea diferită, fără o justificare obiectivă și rezonabilă, a unor persoane aflate în situații relativ similare** (A se vedea cauza *Orsus și alții v. Croația*, hotărârea din 16.03.2010, precum și cauza *Willis v. Marea Britanie*, nr. 36042/97, § 48, ECHR 2002-IV, cauza *Okpysz v. Germania*, no. 59140/00, § 33, 25 octombrie 2005).

5.2.8. Tot în acest sens, Colegiul Director reține modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale discriminării. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2 alin. 1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2 alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

5.2.9. Așa cum am arătat mai sus pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Totodată, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau orice alte domenii ale vieții publice.

5.2.10. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, legat de art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului privind interzicerea discriminării, diferența de tratament devine discriminare, în sensul aratat de Convenție, **atunci când autoritățile statale induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă.** Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca asemenea încălcare să se producă **“trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă.** (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag. 60, 23 iunie 1993, Hoffman C/Autriche, parag. 31, 28 septembrie 1995, Spadea et scalambrio c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et Autres C/Royaume-Uni, parag. 75)

5.2.11. Potrivit O.G. 137/2000, republicată, criteriile de discriminare sunt: rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu.

5.2.12. Colegiul Director reține că art. 2 alin. 1 nu conține o listă limitativă a criteriilor de discriminare deoarece, criteriile enumerate de lege sunt completate de sintagma "sau orice alt criteriu" ceea ce, practic oferă posibilitatea reținerii oricărui criteriu nespecificat de lege, care să fi constituit mobilul sau cauza determinantă în aplicarea tratamentului ipotetic diferit în săvârșirea unei fapte de discriminare.

5.2.13. Raportat însă la elementele particulare ale petiției deduse soluționării, Colegiul Director, din probele aflate la dosar este în imposibilitate de a reține un raport de cauzalitate între criteriu (naționalitatea și originea petentului) și tratamentul diferit aplicat (controlul antidrog de specialitate cu ajutorul câinelui). Sintagma "orice alt criteriu" trebuie interpretată în sensul existenței unui criteriu care este concretizat, materializat în fapt și care constituie mobilul principal al actului discriminatoriu, care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării.

5.2.14. Natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit indus și criteriul interzis de lege.

5.2.15. Referitor la controlul din data de 02.11.2008 efectuat de reclamat la trecerea frontierei de stat a României prin "Punctul de Control Trecere a Frontierei Galați – rutier", Colegiul director reține ca acesta a fost efectuată conform prevederilor legale, astfel lucrătorul vamal R V și-a exercitat sarcinile de serviciu privind efectuarea controlului, conform dispozițiilor date de șeful ierarhic superior.

5.2.16. În virtutea **art. 2 alin. 3 al O.G. nr. 137/2000 republicată**, „Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste

prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop sunt adecvate și necesare.”

5.2.17. Astfel, în conformitate cu legislația României, precum și cu tratatele internaționale în domeniu, discriminarea presupune o diferențiere bazată pe un criteriu care atinge un drept fără o justificare obiectivă.

5.2.18. Colegiul director reține că efectuarea controlului de specialitate cu ajutorul câinelui instruit în depistarea substanțelor prohibite de lege constă în desfășurarea de activități de supraveghere și control antidrog în vederea prevenirii și combaterii traficului ilicit de droguri în zona de jurisdicție a biroului vamal, deci implicit și pătrunderea câinelui în spațiile din mijloacele de transport care trec frontiera și în care ar putea fi disimulate astfel de substanțe.

5.2.19 Așa cum reiese din motivația invocată mai devers, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare, trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost aplicat diferit datorită unui criteriu. Pornind de la premisa că, în speță, justificarea tratamentului diferențiat se află în legătura cu naționalitatea petentului, Colegiul trebuie să analizeze din mijloacele de probă și înscrisurile aflate la dosar, în ce măsură se poate reține un raport de cauzalitate între faptele imputate (controlul antidrog de specialitate cu ajutorul câinelui) și criteriul invocat (naționalitatea petentului)

5.2.20 Or, în raport de susținerile părților și înscrisurile depuse la dosar de către părți, Colegiul Director este de opinie că, în prezenta speță, nu pot fi reținute mijloace probatorii de natură a reține prezumția săvârșirii unei discriminări împotriva petentului, pe considerentul naționalității acestuia. O atare prezumție ar trebui să permită cel puțin a se presupune existența unei legături de cauzalitate între criteriul invocat (naționalitatea petentului) și tratamentul diferit imputat în cauză (controlul antidrog de specialitate cu ajutorul câinelui).

5.2.21 Referitor la încălcarea prevederilor art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, Colegiul director reține că în lumina art. 20 alin. 6 din același act normativ, în materia discriminării sarcina probei este împărțită în sensul că petentului îi revine sarcina să dovedească existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări.

5.2.22 Trebuie subliniat faptul că în sarcina petentului cade obligația de a proba săvârșirea unor fapte de discriminare, fapte probate la nivel de certitudine.

5.2.23 Față de aceste considerente, Colegiul director având în vedere susținerile părților și înscrisurile depuse la dosar, reține că nu există o dovadă a săvârșirii unor fapte care să poată fi considerate la prima vedere fapte de discriminare conform dispozițiilor O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată,

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Aspectele sesizate nu constituie fapte de discriminare, conform art.2 alin.1, alin.3, alin. 4, și art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare, republicată;
2. Clasarea dosarului;
3. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS Csaba Ferenc – Președinte

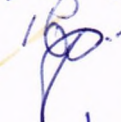
NIȚĂ Dragoș Tiberiu – Vicepreședinte

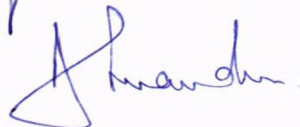
GERGELY Dezideriu – Membru

POP IOANA LIANA – Membru

VASILE Vasile Alexandru - Membru

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ** constituie de drept titlu executoriu.

